

A close-up photograph of a steel I-beam cross-section. The beam is dark grey and shows the characteristic T-shape with a central web and two flanges. The lighting is dramatic, with deep shadows on the left and bright highlights on the right, emphasizing the metallic texture and the sharp edges of the beam. The background is a plain, light color.

mannen van staal

Lambertus Mous

siersmid

“Ik ben als het ware in de smederij op de wereld gekomen. Als klein jongetje was ik er altijd al te vinden. Een siersmid moet vanuit het ambachtelijke oog hebben voor kunst en architectuur. Bijvoorbeeld als je wordt gevraagd een hekwerk te maken bij een huis. Wat dat betreft is mijn werk zeer veelzijdig en uitdagend. De ene keer moet je hulpstukken maken voor oldtimers. De andere keer onderdelen voor Friese sjezen of een kap op een schoorsteen. Die passie voor het werk is soms ook een handicap. Als ik in het buitenland op vakantie ben, kijk ik altijd om me heen, op zoek naar een mooi smeedwerk op een historisch gebouw. Of ik doe inspiratie op voor nieuwe smeedtechnieken bij een bezoek aan een kerkhof.

En dan realiseer ik mij altijd hoe arm Nederland is als het om sierwerk gaat. Landen als Frankrijk, Spanje en Italië hebben wat dat betreft een veel rijkere traditie.”

The image is a blue-tinted photograph. On the left, there is a silhouette of a structure with a flat roof and several vertical supports, set against a cloudy sky. On the right, a man is sitting on a bench, looking down at a dog. The dog is sitting on the bench next to him. The overall mood is contemplative and artistic.

Ids Willemsma

beeldend kunstenaar

“Soms weiger ik een opdracht, omdat ik weet dat kunstwerken de omgeving kunnen verstoren. Maar het tempeltje op de zeedijk vind ik goed gelukt. Net zoals daar, werk ik veel met staal. Ik kruip als een soort ijzerworm naar binnen om het in bedwang te krijgen. En dan kun je er meestal alle kanten mee op. Want staal is ook dynamisch. En het heeft net als de mens een mooie huid. Als je gepolijst staal in de natuur legt, roest het na verloop van tijd tot een diepbruine kleur. Staal heeft een cyclus die gelijk met de seizoenen opgaat. Van zomer naar winter. Ik hou het meest van de winter. In de zomer verschuilen bomen zich onder bladeren. ‘s Winters laten ze alles zien om de elementen te trotseren. Dat gevoel heb ik ook bij staal.”

“Een Lemster Aak nodigt uit tot ongewenste intimiteiten. Als er eentje op het droge ligt, moet ik altijd even mijn handen uit de zakken halen om het schip over haar kontje te aaien. Zo vloeiend en mooi zijn de lijnen. We hebben er 130 gebouwd de afgelopen 37 jaar. Maar dat ging niet van een leien dakje, want de aak is ook een moeilijk schip. Door haar extreme krommingen stelde het uitslaan en snijden van het staal ons telkens voor problemen. Een computerprogramma en een NC plasma-snijmachine bleek de oplossing. We kunnen nu nauwkeuriger en in een hoger tempo aken bouwen en ook nog staal snijden voor andere scheepsbouwers. Onze eigen specifieke model heeft in de platbodemwereld een eigen naam gekregen: de Blom Aak.”

scheepsbouwer

Dirk Blom

Sjoerd Meijer

“De cirkel is rond. Ooit bevoer ik als machinist op de grote vaart de wereldzeeën. Nu gaan de producten van mijn bedrijf de hele wereld over. We hebben 120 werknemers, voornamelijk in de plaatbewerking. Maar het mooiste vind ik toch het uitvinden van nieuwe producten voor onze klanten. Ik ben meer een techneut dan een ondernemer, hou van prutsen en ontwikkelen. Zo hebben wij onder andere een vork voor heftrucks ontwikkeld, die hydraulisch langer en korter kan worden gemaakt. Staal speelt ook een grote rol in mijn vrije tijd. Ik heb inmiddels een verzameling van 50 oude motoren, zelfs ééntje uit 1899. Dan pas zie je dat staal als grondstof een grote ontwikkeling mogelijk heeft gemaakt. Want het contrast tussen mijn particulier museum en de ultramoderne fabriek ernaast is enorm.”

ondernemer/uitvinder

lebe van der Heide
technisch inkoper

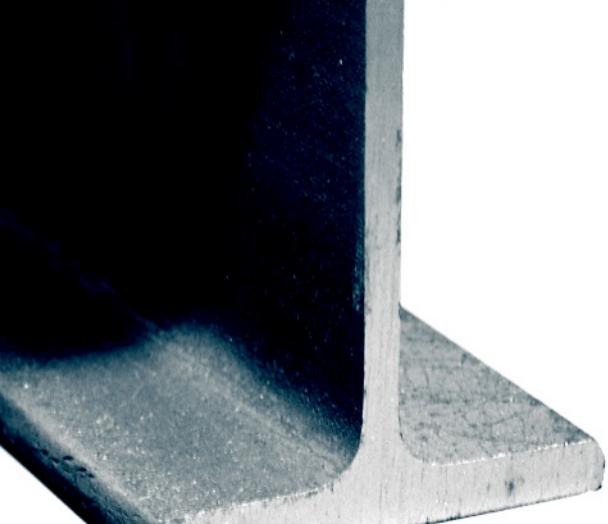
“Wij maken enveloppen vulmachines voor de uitgaande post. We verkopen onze machines onder meer aan banken, energiemaatschappijen en mailingbureaus. Bedrijven die meer dan duizend brieven per maand de deur uit doen. Je zou het misschien niet zeggen, maar onze machines zitten barstensvol met staal, kunststof en elektronica. Het staal moet van zeer goede kwaliteit zijn, anders loopt zo’n machine in de praktijk vast. Staal wordt uit een hete soep van oud ijzer en erts gemaakt. Uiterlijk zie je geen verschil maar toch is staal een ruim begrip: er zijn vele verschillende kwaliteiten beschikbaar. Ik heb de taak staal op te sporen bij de staalproducenten dat voldoet aan de wensen van onze afdelingen Research & Development en Productie.”

“Staal is een hoogwaardig product geworden. Vroeger spraken we gewoontjes over ijzer. Je ziet dat de architectuur bij het ontwerpen van gebouwen het materiaal ook heeft ontdekt: staal mag nu voor de dag komen. Die sprong voorwaarts maken wij ook met ons bedrijf. Het vloeroppervlak is met 7.600 m² uitgebreid. En we hebben geïnvesteerd in een volledig computergestuurde boor- en zaagstraat om de klant nog beter te bedienen. Maar het belangrijkste blijft toch de creativiteit, de inzet en het improvisatievermogen van je personeel. Mensen vragen me de laatste tijd soms waarom we

zo fors investeren in deze tijd van economische teruggang. Hoe anticyclisch ook, we zijn gewoon toe aan uitbreiding. Ik heb trouwens ook een afspraak met mijn raad van commissarissen. Als zij het idee krijgen dat ik slechts op de winkel pas, dan moeten ze een ander zoeken.”

Geert Jan Douma
directeur staalhandel

Dit boekje 'Mannen van Staal' is gemaakt ter gelegenheid van de heropening van Douma Staal te Sneek op 29 april 2004

Met dank aan de volgende personen en bedrijven: Mous Siersmeedwerk Bakhuizen, Ids Willemsma Oosterwierum, Snijbedrijf Blom Hindeloopen, Meijer Plaatbewerking Sint Jacobiparochie, Neopost Industrie Drachten, Douma Staal Sneek. Druk: Empatec Sneek

Gerard van der Veer / PS Producties: *interviews en tekst concept, fotografie en vormgeving:* Jeroen Deen / Deen Design

